

MUHAMMED İKBAL (Büyük İkbâl)

Doktora tezinde düştüğü kayda göre, 1877 yılında Pakistan'ın Pencap eyaletine bağlı Siyalkut kentinde doğdu. Tasavvuf ehli olan babası Nur Muhammed ve annesi İmam Bîbî onun yetişmesinde çok etkili olmuştur. İlk ve orta öğrenimini doğduğu şehirde tamamladı. 1895'de Lahor'a gitti, felsefe ve hukuk okudu. Çocukluğundan itibaren ilminden faydalandığı Mevlânâ Mir Hasan ve hocası Thomas Arnold onun üzerinde kalıcı etkiler bıraktı.

1905 yılında Cambridge üniversitesine gitti ve felsefe çalışmaları yaptı. 1907'de Cambridge'deki öğrenimini tamamlayıp Münih'e geçti. Felsefe doktorasını Münih'te yaptı.

Geçimini avukatlık yaparak sürdürmesine rağmen asıl ilgi alanı hukuk olmadı.

İkbal, İslâm dünyasının içinde bulunduğu durumla ilgileniyor ve İslâm milletlerinin bir rönesans gerçekleştirmesi gerektiğini savunuyordu.

1908'de Hindistan'a döndü. Yazdığı şiirlerin, Hindistan'daki Müslümanların İngiliz sömürgesine baş kaldırmasında büyük payı vardır.

1930'da Allhâbâd'da yapılan Hindistan Müslümanları Birliği toplantısına başkanlık etti. Burada yaptığı açılış konuşması, Bağımsız Pakistan Devleti'nin kurulması yönünde ilk ciddî adım oldu.

1934 yılında gırtlak kanserine yakalandı. 21 Nisan 1938'de vefat etti. Genç yaşta şair olarak ülkesinde adını duyuran İkbal'in şiir yazmaktaki hedefi: Müslümanlara hem fert, hem ümmet olarak gelişip, güçlerini yeniden kazanmayı öğretmekti.

Muhammed İkbal, son dönem İslâm düşünürleri arasında hakkında en çok araştırma yapılanların başında gelir.

Eserlerinden bazıları şunlardır: Esrar-ı Hodi, Peyâm-ı Meşrik, Bang-i DeraBâl-i Cibril.